ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมาตรวจหามะเร็งปากมดลูกในสตรี

โรงพยาบาลน่าน จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน

นางสาวเจตนา ศรีใส

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ ลิ้มตระกูล ประธานกรรมการ อาจารย์พรพรรณ ทรัพย์ไพบูลย์กิจ กรรมการ รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พงษ์สนิท กรรมการ รองศาสตราจารย์ชมนาด พจนามาตร์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน ประชากร ด้านความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก และด้านข้อมูลข่าวสารกับการมาตรวจหามะเร็ง ปากมดลูก รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับ บุคลากร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ในการให้บริการตรวจ หามะเร็งปากมดลูก และความคิดเห็นด้านอื่นๆ ในสตรีที่มารับบริการที่คลินิกวางแผนครอบครัว ฝ่าย เวชกรรมสังคม โรงพยาบาลน่าน จังหวัดน่าน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 193 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบสมมติฐานโดย ใช้ไค-สแควร์ และฟิชเซอร์เอกแสค

ผลการศึกษา ปัจจัยด้านประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 46.6 อายุเฉลี่ย 22.9 ปี ใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด ร้อยละ 51.3 การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 77.2 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 48.7 มีรายได้เฉลี่ย 4,464.2 บาทต่อเดือน ปัจจัย ด้านความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 84.5 และปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารพบว่า ได้รับข้อมูลข่าวสารจาก อสม.มากที่สุด ร้อยละ 12.9 และร้อยละ 62.7 ของกลุ่มตัวอย่างเคยตรวจหามะเร็งปากมดลูก

ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประชากรพบว่า อายุ อายุเมื่อสมรสครั้งแรก วิธีการคุมกำเนิด การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก มีความสัมพันธ์กับการมาตรวจหามะเร็งปากมดลูก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<.01) โดยมีแนวใน้มว่าสตรีที่อายุน้อย สมรสครั้งแรกอายุน้อย ใช้ยาเม็ด คุมกำเนิด และได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกมีแนวใน้มที่จะมาตรวจหามะเร็งปากมดลูก สูง ส่วนปัจจัยด้านความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก และด้านข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ แหล่งที่มาของ ข้อมูลข่าวสาร และการรณรงค์ให้ไปตรวจหามะเร็งปากมดลูก ไม่มีความสัมพันธ์กับการมาตรวจหา มะเร็งปากมดลูก

ส่วนความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 92.2 ต้องการให้มีบริการตรวจหามะเร็งปากมดลูก เคลื่อนที่ไปทำการตรวจในหมู่บ้าน เมื่อมารับบริการพบว่า มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอร้อยละ 91.2 และได้รับการบริการที่รวดเร็วไม่ต้องรอนาน ร้อยละ 80.8

ผลที่ได้จากการศึกษานี้ ควรดำเนินการจัดบริการสาธารณสุขเคลื่อนที่ด้านการตรวจหา มะเร็งปากมดลูกในชุมชน เป็นการส่งเสริมให้สตรีมารับบริการตรวจหามะเร็งปากมดลูกเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดอุบัติการของมะเร็งปากมดลูกลง Independent Study Title Factors Affecting the Pap Smear Screening among

Women at Nan Hospital Nan Province

Author

Miss Jettana Srisei

Master of Public Health Public Health

Examining Committee Assist. Prof. Prayong Limtragool Chairman

Lecturer Pornpun Subpaiboongid Member

Assoc. Prof. Kannikar Pongsanit Member

Assoc. Prof. Chomnard Potjanamart Member

Abstract

The purposes of this descriptive study were to investigate the relationships among demographic factors, knowledge regarding cervical cancer and information receiving with the Pap smear screening and to examine the opinion of health personel, place, instruments for Pap smear service and others among women who attend to family planning clinic, community medicine department, at Nan Hospital, Nan Province. The sample consisted of 193 women selected by purposive sampling. Data were obtained through interviewing guide. They were analyzed by using descriptive statistics, Chi-square and Fisher's exact.

The result of demographic factors found that 46.6 percent of the subjects had aged between 26-35 years, the average age was 22.9 years. Fifty one point three percent used oral pills, 77.2 percent were in primary school level, 48.7 percent were working as agriculture with the average income of 4,464.2 bath per month. Eighty four point five percent of the subjects had knowledge regarding cervical cancer at moderate level, 12.9 percent received information from health volunteer. Sixty two point seven percent had Pap smear screening.

Factors affecting the Pap smear screening were age, age at married, family planning method, health education receiving were statistically association with Pap smear screening (P<.01). There have trend that the younger aged, younger married and women who are using oral pills more likely to have Pap smear screening than the others. However, the knowledge regarding cervical cancer and information factors such as, source of information and campaign of Pap smear screening were not statistically associated with the Pap smear screening.

Ninty two point two percent of the subject need mobile Pap smear service, 91.2 percent received health education from health personel consistently and 80.8 percent had not take along time for receiving the service.

The result from this study suggested that Pap smear mobile services should be provided for community to promote women for Pap smear check up to reduce incidence rate of cervical cancer.